

Szkoła Ponadpodstawowa

RZECZNIK POKOJU I POJEDNANIA – ks. Stanisław Szulmiński
(autorzy: konspekt ks. dr Rafał Czekalewski SAC, scenariusz i prezentacja kl. Paweł Kozłowski SAC)

I. Założenia edukacyjne

Cele lekcji – wymagania ogólne

- zapoznanie z życiem oraz myślą ks. Stanisława Szulmińskiego;
- wskazanie na wartości egzystencjalne;
- ukazanie różnic między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym oraz przybliżenie idei ekumenizmu.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- charakteryzuje ks. Stanisława Szulmińskiego jako wiernego ucznia Chrystusa;
- omawia przyczyny, przebieg i konsekwencje schizmy wschodniej;
- wyjaśnia, że ogólny cel Zjednoczenia Apostolstwa Katolickiego (Jedna owczarnia i jeden Pasterz) posłużył w działalności ks. Szulmińskiego;
- uzasadnia na czym polega zaangażowanie ekumeniczne w Polsce (wspólna modlitwa i dialog).

Postawy

Szacunek i miłość okazywana człowiekowi; zaufanie i wierność Chrystusowi w trudnościach; mężne wyznawanie wiary, pokój i pojednanie.

Metody i techniki

Analiza obrazów, rozmowa kierowana, projekcja materiału audiowizualnego, praca z tekstem, prezentacja, dyskusja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, tekst o ks. Szulmińskim (załączniki 1,2), komputer, projektor, materiał audiowizualny, prezentacja multimedialna, internet.

II. Przebieg katechezy (lekcji religii)

1. Modlitwa

Katecheta rozpoczyna modlitwę:

*Duchu Święty - natchnij nas, Miłości Boża - pochłoń nas,
Na właściwą drogę - zaprowadź nas.*

Maryjo Matko, spojrzij na nas, z Jezusem błogosław nam:

*Od wszelkiego złego, od wszelkiego złudzenia, od wszelkiego niebezpieczeństwa,
zachowaj nas. Amen.*

2. Sytuacja egzystencjalna

Katecheta pokazuje cztery obrazy (prezentacja, slajdy nr 3-6). Następnie zadaje pytanie uczniom: *Co przedstawiają te obrazy?* Wizerunki należą do gatunku optycznych iluzji i odsłaniają treść w zależności od perspektywy (psychologia formy). Celem tego działania jest doprowadzenie uczniów do perspektywicznego ujmowania rzeczywistości. Oczywistość wcale nie jest taka oczywista; jedność w różnorodności. Po uzyskaniu odpowiedzi przez uczniów, katecheta przechodzi do prezentacji ostatniego obrazu (prezentacja, slajd nr 7). Tak, jak poprzednio uczniowie dzielą się swoimi wrażeniami. Ukazany obraz przedstawia Chrystusa-Kościół. Katecheta podsumowuje wypowiedzi uczniów wskazując, że wszyscy tworzymy jedno Ciało Mistyczne Kościół (1 Kor 12; Mt 18, 20). Ćwiczenie ma za zadanie podprowadzić ucznia do problematyki jedności-rozłamu w Kościele. Po zebraniu najważniejszych treści katecheta podaje temat lekcji „Rzecznik pokoju i pojednania – ks. Stanisław Szulmiński”.

3. Postawienie problemu

Katecheta podaje podstawowe wiadomości dotyczące historii podziałów w Kościele (prezentacja, slajd nr 8). W swojej wypowiedzi katecheta uwypukla prawdę o Bożym pragnieniu, aby Kościół był zawsze znakiem jedności, akcentując to, co zaburza tę jedność – ludzka słabość i egoizm.

Katecheta omawia przyczyny, przebieg oraz skutki wielkiej schizmy wschodniej (prezentacja, slajd nr 10-13), a następnie podaje notatkę nr 1 do zeszytu. Puentą omawianych treści jest modlitwa Jezusa o jedność Kościoła, który wciąż prowadzi Kościół do zjednoczenia (pełnia w Królestwie).

4. Poszukiwanie odpowiedzi

Katecheta wprowadza uczniów w kolejny etap pracy (prezentacja, slajd nr 15-16). Kiedyś Izba Gmin była oazą spokoju. Na podstawie filmu o John Bercow – spikerze brytyjskiej Izby Gmin – katecheta poszerza wątek pojednania, podkreślając, jak wiele wysiłku trzeba włożyć, aby zapanował spokój i jedność

pośród ludzi. Po zakończeniu filmiku katecheta rozpoczyna dyskusję poprzedzającą pytaniem: *W jaki sposób można doprowadzić do jedności w Kościele?*

Filmik: <https://www.youtube.com/watch?v=VYycQTm2HrM>

Po zebraniu odpowiedzi katecheta podsumowuje treści i podaje propozycje osoby, która swoim życiem zabiegał o jedność Kościoła – ks. Szulmiński – rzecznik pojednania.

Uczniowie zostają podzieleni na dwie grupy. Otrzymują tekst o ks. Szulmińskim. Zadaniem każdej grupy jest wypisanie najważniejszych informacji dotyczących jego życia i dzieła (prezentacja, slajd nr 17).

Prezentacja pracy w grupach. Katecheta dokonuje podsumowania pracy w formie notatki (prezentacja slajdu nr 18 i 19), podkreślając, że odpowiedzią na zażegnanie sporów między Kościołami jest budowanie dzieł pojednania.

5. Propozycje rozwiązań

Katecheta zaznacza w swojej wypowiedzi, że głównym promotorem pojednania w Kościele jest Chrystus, a ludzie są jego naśladowcami (Łk 9, 23). Następnie podaje uczniom najistotniejsze wiadomości dotyczące ekumenizmu i na czym polega zaangażowanie ekumeniczne.

Treści:

Ekumenizm to działanie zmierzające do jedności między chrześcijanami. We własnych wspólnotach chrześcijańskich (Kościołach) dąży się do jedności. Inaczej mówiąc, te wspólnoty coraz bardziej zbliżają się do siebie. To zbliżenie dokonuje się na trzech poziomach:

- a) duchowym – polega na świętości życia, nawracaniu serca. W myśl zasady, że im bliżej jesteśmy Chrystusa, tym bliżej jesteśmy siebie. To także wspólna modlitwa chrześcijan o jedność.
- b) teologiczny (doktrynalny) – polega na dialogu komisji teologicznych, do których należą specjaliści poszczególnych wyznań. Przyglądają się oni różnicom doktrynalnym jakie między nimi są. W miarę pogłębiania tego rozumienia okazuje się często, że te różnice są różnicami dopuszczalnymi, że nie dotyczą prawd wiary, lecz jedynie jakichś akcentów, które są możliwe. Ten ostatni rodzaj ekumenizmu jest bardziej zarezerwowany dla specjalistów i w ciągu ostatnich 50 lat miał wiele dokonań (np. międzywyznaniowe dokumenty multilateralne na temat Chrztu, Eucharystii czy posługi wynikającej ze święceń).
- c) praktyczny – współpraca chrześcijan w dziedzinie społecznej, kulturowej czy charytatywnej.

Jedność, do której dążymy, nie ma być jednolitością, bo nawet w Kościele Katolickim mamy różne obrządki, różne liturgie. Natomiast chcemy się zgodzić w tym, co uznajemy, że Pan Bóg nam objawił i co jest dla nas obowiązujące (tekst

pochodzi z wypowiedzi ks. dra hab. Sławomira Pawłowskiego SAC, prof. KUL - sekretarz Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Ekumenizmu).

Praca domowa

Na podstawie tekstu Katechizmu Kościoła Katolickiego nr 821, uczniowie mają za zadanie wypisać formy zaangażowania na rzecz jedności chrześcijan.

6. Modlitwa

Katecheta wybiera ucznia, aby poprowadził modlitwę słowami:

Wierzę w jeden, święty, powszechny i apostołski Kościół.

Wyznaję jeden chrzest na odpuszczenie grzechów.

I oczekuję wskrzeszenia umarłych

i życia wiecznego w przyszłym świecie.

Amen.